



14 березня 2025 | № 5
(1595)

НОВИНИ ЧАЕС

Офіційне видання
ДСП «Чорнобильська АЕС»



НБК
буде
ВІДНОВЛЕНО



Про відновлення НБК

див. стор.3

У ЦЬОМУ НОМЕРІ

стор. 3 — Актуально.
Про відновлення НБК

стор. 4-6 — Воєнні роки ЧАЕС у
дзеркалі фінансів

стор. 7-8 — Фукусіма-Дайїчі: як це
було

стор. 9 -10 — Старі причини
сучасних проблем

ДАТИ І ПОДІЇ

3 березня 2022 року — російські війська вчинили акт ядерного тероризму — окупували Запорізьку АЕС.

4 березня 2022 року — внаслідок обстрілів та бойових дій на території зони відчуження розпочалися масштабні пожежі, від яких постраждали транзитні електричні мережі. Окупанти заборонили працівникам «Укренерго» провести на захопленій території ремонтні роботи.

9 березня 2022 року — внаслідок пошкоджень транзитних мереж, викликаних масштабними пожежами на території зони відчуження, було повністю знеструмлено Чорнобильську АЕС.

11 березня 2011 року — сталася аварія на японській АЕС Фукусіма-Дайїчі.

...досліджуючи більш-менш нещодавні події на майданчику, мимоволі згадуєш вигук другого Президента України Леоніда Кучми, що став крилатим: «Так це ж вже було!»

див. стор 9

Про відновлення НБК

4 березня відбулося позачергове засідання Асамблеї Рахунку міжнародного співробітництва для Чорнобиля, присвячене питанням подолання наслідків влучення російського дрона з бойовою фугасною частиною в аркову конструкцію нового безпечного конфайнмента.

В ході засідання Асамблеї, в якому взяли участь ЄБРР, Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України та Державне агентство України з управління зоною відчуження, ухвалено рішення щодо виділення 400 тисяч євро для дослідження пошкодження Арки НБК з адміністративного бюджету Рахунку Міжнародного співробітництва для Чорнобиля.

Як зазначила Міністерка захисту довкілля та природних ресурсів Світлана Гринчук на своїй фейсбуксторінці, «це — перший крок на шляху нашої співпраці з партнерами щодо відновлення функціонування Арки НБК у штатному режимі після російської атаки 14 лютого. Кошти будуть спрямовані на експертну оцінку наслідків влучання російського БПЛА в захисну оболонку Арки.

Обговорили з партнерами попередні результати оцінки пошкодження та наші подальші кроки з відновлення функціонування Арки НБК. Сьогодні головне — провести якісний аналіз та об'єднати наших донорів для подаль-



шого розвитку.

Відновлення функціонування конфайнменту — це величезний виклик. Є ймовірність, що усунення наслідків російської агресії потребуватиме більше коштів, ніж сьогодні є на Рахунку міжнародного співробітництва для Чорнобиля».

Нагадаємо, що в ніч на 14 лютого росіяни атакували ударним дроном із фугасною бойовою частиною Чорнобильську АЕС. Внаслідок атаки Арка нового безпечного конфайнмента зазнала значних пошкоджень.

«Удар по захисній споруді четвертого енергоблоку Чорнобильської АЕС

несе реальну загрозу радіаційного забруднення, наслідки якого є непередбачуваними», — зазначив у своєму зверненні до світової спільноти безпосередньо у день події Президент України Володимир Зеленський.

За результатами позачергового огляду огорожуючих та несучих конструкцій Арки НБК та гаража техобслуговування системи основних кранів виявлено низку пошкоджень зовнішньої обшивки Арки (локальні наскрізні руйнування, локальні дефекти обшивки без суцільного руйнування, пошкодження внутрішнього заповнювача обшивки, руйнування болтових з'єднань та інше), а також несучих конструкцій гаража системи основних кранів, деформації вузлів з'єднань конструкцій верхньої частини гаража техобслуговування. Згодом при оглядах та під час гасіння займання було виявлено пошкодження мембран герметизації огорожувального контуру НБК у південній, південно-західній та південно-східній зонах.

Протягом трьох тижнів, з 14 лютого по 7 березня на промисловому майданчику працював штаб з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, котру спричинило влучення дрона.

Радіаційний фон залишається у межах норми.



Воєнні роки ЧАЕС у дзеркалі фінансів

Фактично починаючи з моменту припинення генерації Чорнобильська АЕС постійно працювала в умовах фінансового дефіциту.

В різні роки це проявлялося по-різному: у неможливості виконати певні завдання зі зняття з експлуатації, у затримках заробітної плати, у прихованих відпустках без утримання, у простоях.

Усі роки керівництву станції доводилося працювати з усіма гілками української влади, щоб надати підприємству можливість виконувати виробничі завдання, покладені на нього державою: з адміністрацією, а пізніше — з офісом Президента України, з комітетами Верховної Ради, з депутатами-мажоритарниками по 96-му виборчому округу, з Кабінетом Міністрів.

Не стояв осторонь і профспілковий комітет станції, декілька разів виводячи персонал станції на страйкові акції Атомпрофспілки та Федерації профспілок України.

Три останні роки з початку повномасштабного вторгнення російських військ до України видалися для ЧАЕС особливо важкими, що, власне, й зрозуміло, й об'єктивно.

Після звільнення чорнобильського майданчика від російських окупантів станція зробила величезний обсяг робіт задля відновлення діяльності підприємства та організації умов для персоналу, який мав працювати за вахтовим методом. Причому, виконано це було коштами в рамках бюджетного фінансування ЧАЕС та за допомогою іноземних партнерів та благодійників.

Проте, були декілька проблем, які станція однозначно не могла вирішити власними силами. Йдеться про відшкодування Пенсійному фонду України коштів за доставлення пенсій працівникам, що вийшли на пенсію за 1 списком, а також нестачу коштів на заробітну плату працівникам станції, що спричинило режим простою (відповідно певне зменшення заробітної платні для робітників) та відпустки



«власним коштом».

Нагадаємо, це відбувалося в умовах повномасштабного вторгнення РФ і викликаними цим загальними інфляційними процесами в державі.

В наступному, 2023 році, Чорнобильська АЕС також стикнулася з проблемою оплати енергоносіїв, зокрема, спожитої електричної енергії.

2023 рік

Наприкінці 2023 року на покриття дефіциту коштів для оплати електроенергії завдяки роботі з Кабінетом Міністрів України, а також зусиллям народного депутата Верховної Ради України Ольги Василевської-Смаглюк, відповідно до Закону України від 6 жовтня 2023 року № 3415-IX «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» щодо фінансового забезпечення сектору безпеки та оборони та вирішення першочергових питань» та постанови Кабінету Міністрів України від 7 грудня 2023 р. № 1289 «Про внесення змін у додаток до Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для підтримки у безпечному стані блоків та об'єкта «Укриття» та заходи щодо зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС» обсяг фінансування за програмою «Підтримка у безпечному стані блоків

та об'єкта «Укриття» та заходи щодо зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС» було збільшено на 30 509 200 гривень.

Це дозволило вийти у 2024 рік без боргів за енергоносії, проте проблема невідповідності заробітної плати персоналу та боргів перед ПФУ залишалася, як і раніше, гострою.

Довідково. Згідно зі ст. 12 Закону України «Про загальні засади подальшої експлуатації та зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС та перетворення зруйнованого четвертого енергоблока цієї АЕС на екологічно безпечну систему», метою «забезпечення ядерної безпеки та збереження кваліфікованих кадрів в Україні працівникам зупинених енергоблоків, а також працівникам об'єкта «Укриття», на період виведення Чорнобильської АЕС з експлуатації, встановлюється заробітна плата в розмірі не нижчому від середньої заробітної плати працівників відповідних професій та посад на діючих атомних електростанціях України зі збереженням пільг, передбачених законами України. (Стаття 12 в редакції Закону № 2398-III від 26.04.2001.)

Як зазначено у листі ПК ППО ЧАЕС до голови ДАЗВ від 26 лютого 2025 року (листи подібного змісту неодноразово направлялися до керівництва станції, ДАЗВ, ВРУ, Кабміну України й раніше):

«На даний час, відповідно до пункту 6.2 Колективного договору ДСП ЧАЕС, мінімальна тарифна ставка робітника 1 розряду (що виконує некваліфіковану або малокваліфіковану роботу) встановлена на рівні 2,697 прожиткового мінімуму для працездатних осіб, що складає 8 166,52 грн.

Водночас, за нашою інформацією, для працівників АТ «НАЕК «Енергоатом» мінімальна тарифна ставка встановлена 12 885 грн.

Низька конкурентоспроможність заробітних плат, складнощі вахтового методу роботи та заходи економії бюджетних коштів є основними причинами звільнення з ДСП ЧАЕС висококваліфікованого персоналу, що створює додаткові ризики для нашого підприємства критичної інфраструктури».

2024 рік

У рік 2024 Чорнобильська АЕС увійшла із закладеним на етапі прийняття Державного бюджету дефіцитом.

Ще на стадії розгляду проекту Закону «Про Державний бюджет України на 2024 рік» від 15.09.2023 №10000 народний депутат ВРУ Ольга Василевська-Смаглюк запропонувала пропозиції та поправки №980 в його проект, а саме збільшити видатки на «Підтримку у безпечному стані блоків та об'єкта «Укриття» та заходи щодо зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС» на 654 831 300 тис. грн.

Ці кошти мали вирішити низку питань



підприємства:

— на оплату праці — 289 685 200 грн, що дало б можливість хоча б частково привести заробітну плату працівників станції у відповідність до чинного законодавства;

— на відшкодування фактичних витрат ПФУ за виплату та доставлення пенсій, призначених на пільгових умовах — 150 090 900 грн;

— на оплату електроенергії — 207 879 600 грн;

— на паливно-мастильні матеріали, на харчові продукти — 7 175 600 грн.

Звичайно, з огляду на складне економічне становище України, дану пропо-

зицію при затвердженні бюджету на 2024 рік було враховано лише частково: станція отримала фінансування, збільшене на 150 090 900 грн — для сплати Пенсійному фонду витрат на виплату і доставлення пільгових пенсій.

Звісно, протягом року роботи Чорнобильська АЕС відчувала значний брак фінансів.

Таким чином, наприкінці 2024 року для покриття дефіциту коштів Розпорядженням КМУ від 20 грудня 2024 р. № 1304-р «Про перерозподіл деяких видатків державного бюджету, передбачених Міністерству захисту довкілля та природних ресурсів на 2024 рік» (знову ж таки, завдяки участі народної депутатки ВРУ Ольги Василевської-Смаглюк) обсяг фінансування за програмою «Підтримка у безпечному стані блоків та об'єкта «Укриття» та заходи щодо зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС» було збільшено на суму 21 061 400 гривень.

2025 рік

Власне, підготовка до бюджетного процесу на поточний, 2025 рік, розпочалася ще у середині 2024-го.

Відповідно до Бюджетної декларації на 2025-2027 роки, схваленої постановою Кабінету Міністрів України наприкінці червня минулого року, ДСП ЧАЕС для подання пропозицій до бюджетного запиту на 2025 рік за бюджетною програмою «Підтримка у безпечному стані блоків та об'єкта «Укриття» та



«Підтримка у безпечному стані блоків та об'єкта «Укриття» та заходи щодо зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС» було доведено граничні обсяги фінансування — 1 378 479 500 грн. Тобто на рівні 2024 року, який, як відомо із наведених вище даних, фінансово був дуже важким для станції.

Бюджетний процес-2025 до болю нагадував аналогічний за рік попередній. При розгляді проекту бюджету в першому читанні народною депутаткою Ольгою Василевською-Смаглюк було внесено пропозиції та поправки (№1466) до проекту бюджету, якими пропонувалося збільшити видатки на забезпечення діяльності ЧАЕС на 325 092 700 грн, зокрема:

— на оплату праці — 65 561 000 грн;

— на відшкодування фактичних витрат Пенсійному фонду України за виплату та доставлення пенсій, призначених на пільгових умовах, — 195 627 600 грн;

— на оплату електроенергії — 63 904 100 грн.

На жаль, дану пропозицію було відхилено. У підсумку, в ухваленому Законі України від 19 листопада 2024 року №4059-IX «Про Державний бюджет України на 2025 рік» передбачено фінансування Чорнобильської АЕС у сумі 1 517 389,2 тис.грн, що на 108 390 800 грн більше, ніж у 2024 році, але втричі менше запропонованого депутаткою.

Це означає, що і в поточному році підприємство матиме фінансову скруту, що особливо важко й небезпечно після



атаки російського дрона, котрий пошкодив арку нового безпечного конфайнмента у лютому 2025 року, та пов'язаних із цим додаткових витрат.

Варто зазначити, що навіть у цій скруті керівництво ЧАЕС та ДАЗВ знайшли шляхи для підвищення заробітної плати персоналу — з 10 березня поточного року тарифні ставки працівників зросли на 10 відсотків.

Водночас майже 200 000 000 грн, потрібних станції для відшкодування витрат ПФУ, так і не було профінансовано підприємству з бюджету України. І це знову виводить підприємство на замкнене коло, по якому воно бігає вже майже два десятиліття років.

Довідково. Щорічно ДСП ЧАЕС стикається з дефіцитом коштів на відшкодування Пенсійному фонду України

витрат на виплату та доставлення пільгових пенсій. Народний депутат Верховної Ради України Ольга Василевська-Смаглюк внесла на розгляд Верховної Ради України проект Закону про внесення змін до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» щодо витрат на виплату і доставлення пільгових пенсій від 14.06.2021 № 5658, який передбачає зміну механізму відшкодування витрат ПФУ для підприємств, що належать до сфери управління ДАЗВ і фінансуються з державного бюджету.

За підсумками розгляду Комітет Верховної Ради України з питань бюджету на засіданні від 8 вересня 2021 року (протокол №99), враховуючи експертний висновок Міністерства фінансів України з цього приводу, прийняв рішення, що проект закону про внесення змін до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» щодо витрат на виплату і доставлення пільгових пенсій (реєстр. № 5658 від 14.06.2021), поданий народними депутатами України Ольгою Василевською-Смаглюк та іншими депутатами, має вплив на показники бюджету, збільшуючи витрати державного бюджету, у тому числі для Пенсійного фонду України.

Ось з таким фінансовим бекграундом Чорнобильська АЕС увійшла у четвертий рік повномасштабного вторгнення росії в Україну. Непроста ситуація. Нелегка. Втім, ЧАЕС, попри усе, продовжує виконувати завдання, покладені на неї державою.



Фукусіма-Дайїчі: як це було



11 березня виповнюється 14 років з того часу, як світ поза межами японських островів дізнався назву Фукусіма.

До події на АЕС Фукусіма-Дайїчі будь-яка розповідь про Чорнобильську АЕС тим чи іншим чином містила думку, що подібна трагедія була найбільшою техногенною помилкою людства та має залишитися першою та останньою глобальною катастрофою на ядерних об'єктах. В березні 2011-го ці сподівання втратили свій сенс.

Якщо не вдаватися в деталі, то аварії на АЕС Фукусіма та Чорнобильській АЕС дуже схожі: обидві мають техногенний характер, обидві призвели до руйнування бар'єрів захисту, які запобігають розповсюдженню радіації (у широкому сенсі слова), а відтак — виходу радіоактивного

забруднення за межі промислового майданчика станції. Але деталі важливі.

Причини

Серед причин аварії на ЧАЕС основними — на спільну думку усіх міжнародних експертів — є конструктивні недоліки реактора та помилки персоналу, значна кількість яких також обумовлена вже згаданими конструктивними недоліками апарата, який вони експлуатували.

Початковою подією аварії на Фукусіма-Дайїчі є хвиля цунамі, що виникла внаслідок надпотужного землетрусу, що відбувся поблизу північно-західного узбережжя Японських островів.

11 березня 2011 року на північно-східному узбережжі Японії стався землетрус

силою 8,8 балів за шкалою Ріхтера, найбільший за всю історію наукових спостережень землетрусів у Японії. Це привело до загибелі 5178 людей і знищення безвісті 8 606 осіб як безпосередньо від руйнувань, так і викликаного ним цунамі висотою до 12 метрів. Близько 100 300 будинків у країні були зруйновані стихією повністю або частково.

Здавалося б, що тут може бути спільного із Чорнобильською катастрофою? Проте, спільне є.

Фукусіма-Дайїчі-1 була введена в експлуатацію в 1971 році і на момент аварії мала 6 енергоблоків та входила до числа 25 найпотужніших станцій у світі.

Починаючи з 2012 року, японські фахівці вивчали багатий чорнобильський досвід щодо нерозповсюдження радіоактивних матеріалів, маючи на меті його адаптацію та застосування на Фукусімі. Вони розповідали, що ключовою помилкою щодо їх АЕС було зроблено ще на етапі проектування.

Попри те, що японська писемність нараховує вже більше тисячі років, системна письмова інформація щодо спостережень за природними явищами на момент будівництва АЕС охоплювала лише близько 150 років. Власне, саме цей відрізок часу й було прийнято за період спостережень.

Однак, в усних фольклорних джерелах було описано значно руйнівніші зем-





летруси та цунамі, що відбувалися саме на північно-західному узбережжі. Ці джерела розповідали про руйнівні цунамі, які сягали значно більших територій, аніж описані у письмових джерелах.

— Якби при проектуванні захисних споруд Фукусіма-Дайїчі-1 було враховано хай непевні, але відомі фольклорні дані, такої трагедії не сталося б, — зазначали японські гості під час спілкування на ЧАЕС. — Японському народу дуже соромно, що наша країна стала причиною такої великої світової загрози. Ми просимо у світу вибачення за це.

І так, ставлення до аварії у Японії та срср, де сталася Чорнобильська катастрофа, принципово різне: Японія та японці беруть на себе повну відповідальність за те, що сталося на Фукусімі — так роблять дорослі й відповідальні країни, а «совєти» зробили лише недолугу дитячу спробу приховати подію.

Що відбулося

Під час аварії на ЧАЕС було зруйновано усі бар'єри захисту, що спричинило значний викид радіоактивних речовин та забруднення, щонайменше, 30-кілометрового радіусу навколо станції.

На Фукусімі-1 хвиля цунамі виявилася на два метри вищою, аніж захисна споруда (умовно назвемо її стіною), що захищала майданчик з боку моря. Водою було залито дизель-генератори, які мали забезпечити системи АЕС резервним живленням, оскільки під час власне землетрусу персонал станції розпочав регламентне зупинення блоків і подача живлення від власної генераторної припинилася.

Неможливість забезпечити охолодження реакторів призвела до перегріву палива, розплавлення активної зони реакторів, руйнування захисних оболонок апаратів та блоків, зокрема, й за рахунок вибухів радіоізотопного водню. Видовищні й жахливі кадри, оприлюднені японським телебаченням, свідчили: радіоактивного забруднення навколишньої території уникнути не вдасться.

Початково зону відчуження навколо АЕС Фукусіма-Дайїчі-1 було встановлено з радіусом в 10 кілометрів, однак вже за місяць її розширили до 20 км. Відселити довелося близько 160 тисяч осіб.

Наслідки

Зона відчуження навколо Чорнобильської АЕС й досі, 39 років після аварії, залишається «тридцятикілометровою». Місцями вона навіть збільшилася — зокрема, у 1992-1996 роках до неї було віднесено деякі додаткові території Київщини та Житомирщини, оскільки їх забрудненість не давала можливості проживати там та вести господарську діяльність без суттєвої загрози для життя.

Чорнобильська АЕС розпочала й виконує зняття блоків з експлуатації та перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему.

Аварія на ЧАЕС спричиняла в українському суспільстві тривале негативне ставлення до подальшого розвитку ядерної енергетики в країні.

Зону відчуження навколо Фукусіми-1 почали поступово ліквідовувати вже за п'ять років після аварії. Люди, які погоджувалися повертатися, проживати та/або вести господарчу діяльність на території в межах 5 кілометрів від умовного зовнішнь-

ого кордону «двадцятки» отримали від держави низку фінансових преференцій.

За десять років після аварії всі накази про евакуацію з 20-кілометрової зони скасовані. Але більша частина населених пунктів поблизу АЕС і на північний захід від станції все ще сильно забруднені. На загальній площі у майже 340 квадратних кілометрів радіоактивність щонайменше у 50 разів перевищує один мілізіверт. Наразі у цих районах створені лише невеликі дезактивовані особливі економічні зони, з яких має розпочатися поступове повернення жителів.

У населені пункти, розташовані на деякому віддаленні від АЕС, повернулися від 30 до 60 відсотків колишніх жителів. Однак сімей з дітьми вкрай мало. Вони побоюються радіації, та й багато хто вже прижився на нових місцях. Таким чином, більшість репатріантів — літні люди.

У редакційному матеріалі Deutsche Welle, оприлюдненому напередодні 10-ї річниці аварії, зазначено: «Ситуація на самій АЕС рясніє контрастами. З одного боку, налагоджене охолодження розплавленого палива, напівзруйновані реактори стабілізовані і витримали повторні поштовхи. Але через високий рівень забруднення дезактивація просувається значно повільніше, ніж планувалося. Крім того, на території станції розміщено більше тисячі резервуарів, що містять 1,3 мільйони кубометрів забрудненої радіацією води. Оператор АЕС компанії ТЕРСО хоче злити воду в Тихий океан, але уряд не дає дозволу, оскільки в ній міститься радіоактивний тритій. Залишається відкритим і питання про те, де тримати розплавлене паливо, не кажучи вже про те, як його можна захоронити».

І якщо забруднені тритієм води — за сутності інших можливостей вирішити проблему — у 2021 році таки почали поступово, невеликими об'ємами, зливати у океан, питання захоронення розплавленого палива й досі чекає на вирішення.

Попри описані проблеми, на відміну від українського суспільства, японська громадська думка не схиляється до відмови від подальшого розвитку атомної енергетики. Опитування, зроблені в перші поаварійні роки свідчили про наявність побоювань щодо сусідства АЕС, проте опитування 2024 року свідчить, що японці розуміють: іншого шляху до енергонезалежності Японії немає.

Старі причини сучасних проблем

Розтаємничені документи КДБ, якщо читати їх уважно, іноді пояснюють не лише події, котрі безпосередньо пов'язані із аварією 1986-го року, але й пізніші, які відбулися згодом та на перший погляд мають зовсім інші причини.

Іноді, досліджуючи більш-менш нещодавні події на майданчику, мимоволі згадуєш вигук другого президента України Леоніда Кучми, що став крилатим: «Так це ж вже було!»

Згадуєш — і розумієш: було, оскільки закладено в момент штурмовщини під час будівництва первістка української атомної енергетики.

З Доповідної записки Голови КДБ УРСР до ЦК КПУ про порушення технологічного процесу та вимог безпеки при виконанні робіт на ЧАЕС від 17 січня 1979 року: «По поступившим оперативным данным, на отдельных участках строительства второй очереди Чернобыльской атомной электростанции (АЭС) имеют место факты отступлений от проектов и нарушений технологии ведения строительных и монтажных работ, что может привести к авариям и несчастным случаям».

В принципі, наразі інформація, що при будівництві ЧАЕС було допущено величезну кількість недоліків і відвертого будівельно-монтажного браку, не є сенсаційною. Проте, в даному випадку нас



цікавить саме те, в яких частинах створюваних конструкцій II-ї черги станції зафіксовано згадані будівельні відхилення.

Цю інформацію знаходимо вже у іншій доповідній записці, адресованій голові ЦК КПУ Володимирі Щербицькому, датованій 19 травня 1981 року:

«От агентуры и доверенных лиц продолжают поступать данные, свидетельствующие о грубейших нарушениях технологических норм строительства, противопожарной безопасности и техники безопасности ведения строительных и монтажных работ, которые приводят к несчастным случаям.

Имеют место факты, когда отдельные руководители сознательно идут на грубейшие нарушения технологических норм ведения строительства, думая только о том, как быстрее сдать объекты, не заботясь о его будущем и возможных трагических последствиях.

...строительно-монтажные работы каркаса монтажного зала и деаэрационной этажерки, плит покрытия машзала, стеновых и оконных панелей, лестничных маршей ЛК-322 и ЛК-423 второго блока выполнены с грубейшими нарушениями СНиП и проекта.

— Колонны каркаса м/о 45+68 м/р Б+В смонтированы с недопустимыми отклонениями от разбивочных осей (отклонения по верху доходят до 100 мм). Кроме того по колоннам в отдельных местах отсутствуют горизонтальные связи.

— В осях 45х54 м/р А+Б имеет место неправильная раскладка плит покрытия машзала. Ввиду этого нагрузка от плит покрытия приложена вне узлов ферм, которые до настоящего времени не усилены согласно предписанию и эскизу авторского надзора.

— Стеновые панели по ряду Б и В с отм. 28.0 м до отм. 38.0 м смонтированы с недопустимыми отклонениями ввиду некачественного монтажа колонн (отклонения доходят до 150 мм от буквенных осей).



— Некачественно выполнен монтаж плит покрытия деаэрационной этажерки, а именно:

а) опирание отдельных плит составляет 1,5–2 см на балку (по проекту 5–6 см).

б) плиты не закреплены в 3-х точках, а на отдельных плитах крепление отсутствует совсем...

— Не сданы подкрановые пути и тормозные площадки машзала, которые также выполнены с отступлением от СНиП и проекта. Тормозные площадки имеют перепады по высоте до 100 мм, местами выполнены под углом наклона до 8°.

В дальнейшем эксплуатация здания с такими отклонениями от СНиП может привести к аварийному состоянию и даже обрушению конструкций.

До настоящего времени ни один из вышеуказанных конструктивов не сдан, хотя технадзор заказчика неоднократно требовал устранения допущенных дефектов и сдачи их по акту...

В цьому ж документі є згадка про те, що стінові панелі, монтаж яких викону-



вався із суттєвими порушеннями, випали назовні машзалау, фактично вичавлені під час бетонування каркасу будівлі — це відбулося на відмітці +28,00 м в осях 50-52 по рядах А - Б.

Подібний же випадок стався у 1978 році на відмітці +30 при будівництві другого блоку І-ї черги ЧАЕС.

І, можливо, цим деталям не варто було б приділяти такої пильної уваги, якби

12 лютого 2013 року на ЧАЕС не сталася інша подія, наслідки якої довелося ліквідовувати за допомогою достатньо складних інженерних рішень.

Нагадаємо, 12.02.13, о 14 годині 03 хвилини, сталося часткове руйнування стінових панелей і частини легкої покрівлі машинного залу енергоблоку № 4 над приміщеннями, які не обслуговуються.

Панелі обвалилися з позначки +28,00 м в осях 50-52 від ряду А до ряду Б.

Площа руйнування склала близько 600 м². Безпосередньою причиною події вважалося надзвичайно важке й щільне снігове покриття, яке утворилося на даху машзалау ЧАЕС.

Для ліквідації обвалення було створено просторову об'ємну конструкцію, яку за допомогою підкранових шляхів, що зберіглися з часів експлуатації 4 енергоблоку, ввели у середину будівлі.

От вона, подія, яку, виходячи із старих КДБшних документів, було закладено в момент будівництва станції.



НОВИНИ ЧАЕС

Офіційне видання
ДСП «Чорнобильська АЕС»

Відповідальний за випуск: Віталій Медвідь

Над номером працювали: Майя Руденко

Зворотній зв'язок:

m.rudenko@chnpp.gov.ua

+380 4593 441 50

Ukraine
NOW ua

Видання засновано у 1995 році. Видається на виконання ст. 10. «Права громадян та їхніх об'єднань на одержання інформації у сфері використання ядерної енергії та радіаційної безпеки» Закону України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку» та на підставі ч.3 ст. 15 Закону України «Про медіа».